

vfonds beleidsplan 2021-2025

**versterken
democratische rechtsstaat en
vreedzame samenleving**

Versie 1.0 december 2020

Een nieuwe periode breekt aan

Voor u ligt ons beleidsplan voor de periode 2021-2025. Voor vfonds breekt er na het jubileum 75 jaar Vrijheid een nieuwe periode aan. Dit beleidsplan beschrijft hoe vfonds invulling geeft aan deze nieuwe periode.

De nieuwe periode kenmerkt zich door veranderingen in de wereld rondom vfonds. De afgelopen jaren is in nauwe samenwerking met de overheid een borging gevonden voor de verschillende facetten van veteranenzorg. Deze waardevolle balans houden we ook de komende beleidsperiode in stand. Door het verstrijken van de tijd zijn nieuwe vormen ontwikkeld voor het herinneren en herdenken van de Tweede Wereldoorlog en het vieren van de vrijheid. Daarnaast zijn de zorgen over de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving toegenomen.

Bij de totstandkoming van dit beleidsplan zijn er talloze gesprekken gevoerd en workshops belegd met professionele experts uit de verschillende voor vfonds relevante sectoren. Wij bedanken iedereen die heeft meegedacht hartelijk!

Er zijn een drietal accentverschuivingen in het nieuwe beleidsplan.

1. Het nieuwe beleid legt meer nadruk op het hogere doel waaraan alle door vfonds ondersteunde activiteiten bijdragen, namelijk: het versterken van de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving. De activiteiten waar vfonds bekend om is zullen daarbij worden voortgezet en blijven van groot belang om dit hogere doel te behalen.
2. Bij de keuze van projecten ligt meer nadruk op de actualiteit en de relevantie van de ondersteunde projecten voor de democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving in het 'nu'.
3. De projecten die vfonds steunt dragen bij aan de impact van vfonds als geheel en geven daarmee opgeteld invulling aan het hogere doel van vfonds. Vfonds gaat de meting van impact de komende periode verder vormgeven.

Met het nieuwe beleid vergroot vfonds de waardering voor veteranen en politie, evenals de waardering voor de democratische rechtsstaat. Vanuit de lessen die we trekken uit oorlog en conflict. Vfonds motiveert en faciliteert daarbij mensen zelf verantwoordelijkheid te nemen en een actieve bijdrage te leveren aan de versterking van de vreedzame samenleving.

Hier zet vfonds zich de komende jaren voor in. Gelukkig doen we dat samen. We kijken uit naar een waardevolle samenwerking met onze huidige en nieuwe partners.

Job Cohen
Matthieu Borsboom
Lisette Mattaar

voorzitter Raad van Toezicht
voorzitter Raad van Bestuur
directeur en secretaris Raad van Bestuur

Inhoudsopgave

1. De wereld rondom vfonds verandert	7
1.1 Van veteranenzorg naar publieke waardering voor veteranen	7
1.2 Ook publieke waardering voor politie	8
1.3 Lessen van oorlog en conflict blijven van belang	8
1.4 Rond herinneren, herdenken en vieren ontwikkelen zich nieuwe vormen	9
1.5 Toenemende zorg over democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving	10
2. Vfonds verandert mee	13
2.1 Missie	13
2.2 Negative en positive peace framework	13
2.3 Definitie begrippen en afbakening	14
2.4 Vier doelstellingen	16
2.5 Doelgroepen	19
3. Door de bijdrage aan projecten van partners	21
3.1 Drie rollen van vfonds	21
3.2 Partners	21
3.3 Projecten	22
4. Met een zichtbare en meetbare impact	25
4.1 Impactmeting	25
4.2 Theory of Change framework	25
4.3 Eerste aanzet impactmeting	26
5. Vanuit een gezonde financiële basis	29
5.1 Loterijen	29
5.2 Vermogen	30
5.3 Derde geldstromen	30

1. De wereld rondom vfonds verandert

1.1 Van veteranenzorg naar publieke waardering voor veteranen

Het einde van de Tweede Wereldoorlog en de ontbrekende zorg en publieke waardering voor veteranen markeren het startpunt van vfonds. De voorloper van vfonds heeft het initiatief genomen om invulling te geven aan veteranenzorg en waardering voor veteranen.

De overheid heeft in de afgelopen decennia de verschillende facetten van veteranenzorg geborgd in haar beleid en steeds efficiënter ingevuld. De vaststelling van de Veteranenwet in februari 2012 en de oprichting van het Nederlands Veteraneninstituut in januari 2021 zijn in dit kader de symbolische mijlpalen.

Naast de individuele waardering voor veteranen vanuit het overheidsbeleid, gelooft vfonds dat ook de publieke waardering voor veteranen onverminderd van belang blijft. Veteranen hebben zich ingezet voor en namens onze democratische rechtsstaat, soms zelfs met grote persoonlijke gevolgen, en verdienen daarom als veteraan onze waardering.

Hoewel het merendeel van de bevolking ook waardering heeft voor veteranen, voelen veteranen zich in mindere mate gewaardeerd. Het beeld dat geschetst wordt van veteranen betreft vaak het zeer beperkte beeld van de oudere veteranen of de veteranen met een post-traumatische stress-stoornis (PTSS). Er is behoefte, zowel bij veteranen als breder in de maatschappij, aan een vollediger, accurater en actueler beeld van de veteraan en het belang van het werk dat hij of zij heeft verricht.

Veteranen spreken uit eigen ervaring over oorlog en conflict. Dit maakt dat de verhalen en getuigenissen van veteranen ook in de toekomst belangrijk blijven voor onze samenleving, omdat zij bijdragen aan het bewustzijn en de waardering voor de democratische rechtstaat en de vreedzame samenleving.

1.2 Ook publieke waardering voor politie

De afgelopen tijd is duidelijk geworden wat de verwevenheid van Nederland met de rest van de wereld is. Het is onmogelijk om rondom Nederland een spreekwoordelijk hek te zetten. Spanningen en onvrijheden in het buitenland leiden tot bewustwording en acties in Nederland. Iets waar veteranen aan hebben gewerkt tijdens internationale missies, wordt steeds meer merkbaar in onze samenleving. Onvrede elders leidt tot onvrede hier. Waar veteranen zich met name buiten de grenzen hebben ingezet, zet de politie zich in binnen de landsgrenzen. Politie mensen worden hierbij steeds vaker met geweld bedreigd. De behoefte aan publieke waardering voor politiemensen groeit.

Veteranen hebben bijgedragen aan het beschermen en handhaven van onze vrede en vrijheid. De politie zet zich hier dagelijks voor in. Deze inzet vormt het fundament van onze democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving.

1.3 Lessen van oorlog en conflict blijven van belang

Vfonds gelooft dat het ook in de toekomst belangrijk blijft om de lessen uit oorlog en conflict te kennen.

Kennis van oorlog en conflict, zowel nationaal als internationaal, zowel in heden als verleden maakt voor mensen duidelijk wat het belang is van een democratische rechtstaat en hoe deze door oorlog en conflict wordt verstoord. Daarbij maakt het verhaal van oorlog en conflict door het contrast de verworvenheden van onze huidige samenleving zichtbaar. Hierdoor wordt de waardering voor de democratische rechtstaat en de vreedzame samenleving vergroot.

Het persoonlijke verhaal van oorlog en conflict maakt nuances, dilemma's en perspectieven van oorlog en conflict invoelbaar waar die soms moeilijk uitlegbaar zijn en dient daarbij als startpunt voor gesprekken over actuele onderwerpen.

Het begrijpen en herkennen van de eerste voortekenen van oorlog en conflict in de huidige samenleving zal mensen motiveren in beweging te komen om escalatie te voorkomen en onze democratische rechtstaat en vreedzame samenleving te versterken.

1.4 Rond herinneren, herdenken en vieren ontwikkelen zich nieuwe vormen

Door de verhalen van de Tweede Wereldoorlog ontstaat kennis van onze gezamenlijke geschiedenis. Het kennen van onze gemeenschappelijke geschiedenis en het samen herdenken ervan is iets wat onze verbondenheid versterkt. Hierdoor wordt het functioneren van onze democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving versterkt.

Omdat de ooggetuigen van de Tweede Wereldoorlog ons bijna allemaal zijn overleden is de aard van herinneren, herdenken en vieren veranderd. In plaats van het centraal stellen van de mensen die de Tweede Wereldoorlog zelf hebben meegemaakt, is er in toenemende mate sprake van een overdracht van historische verhalen, zoals familieverhalen en verhalen rondom plekken van betekenis. Dit onderschrijft het belang om deze verhalen voor de volgende generaties te behouden.

Naast het herinneren en herdenken van de Tweede Wereldoorlog blijft ook het vieren van de vrijheid een cultureel baken dat onze samenleving verbindt. De behoefte aan verbondenheid leeft ook bij mensen die de Tweede Wereldoorlog niet vanuit de eigen familiegeschiedenis hebben meegekregen. Daarom blijft het van belang om door middel van herinneren, herdenken en vieren de verbinding in de brede samenleving te versterken. De democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving zijn er immers voor iedereen.

1.5 Toenemende zorg over democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving

Heden ten dagen zijn er steeds meer spanningen in de samenleving. Er is sprake van een toenemende polarisatie en afnemende sociale cohesie en tolerantie. De zorgen hierover nemen toe. Door de spanningen is het belang van een sterke democratische rechtsstaat en een vreedzame samenleving tastbaar geworden.

Ook buiten vfonds worden de zorgen over de samenleving gedeeld, in verschillende woorden van vergelijkbare strekking. In het huidige regeerakkoord wordt gesproken over het belang van het onderhouden en versterken van onze vrije, veilige en rechtvaardige samenleving en weerbare rechtsstaat. Het Nationaal Comité 4 en 5 mei schrijft in haar nieuwe beleidsplan over vrijheid en onvrijheid in onze samenleving en het belang van een vrije democratische samenleving. De Nationale Postcode Loterij heeft zich tot doel gesteld om samen met haar partners, waaronder vfonds, een positieve bijdrage te leveren aan de versterking van een veerkrachtige samenleving.

Vfonds ziet dat de lessen uit oorlog en conflict bijdragen aan meer begrip en waardering voor de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving en mensen motiveren zelf een actieve bijdrage te leveren.

Het nieuwe beleid legt meer nadruk op het hogere doel waaraan alle door vfonds ondersteunde activiteiten bijdragen, namelijk: het versterken van de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving.

De activiteiten waar vfonds bekend om is zullen daarbij worden voortgezet en blijven van groot belang om dit hogere doel te behalen.

2. Vfonds verandert mee

2.1 Missie

Om relevant te blijven in de veranderende wereld heeft vfonds haar missie aangescherpt.

**Vfonds draagt, vanuit de lessen
getrokken uit oorlog en conflict, bij
aan een sterke democratische
rechtsstaat en een vreedzame
samenleving.**

2.2 *Negative en positive peace framework*

De aangescherpte missie is gebaseerd op het *negative* en *positive peace framework* van het Institute for Economics and Peace. *Negative peace* staat voor de mate van vrede, waarbij de aanwezigheid dan wel afwezigheid van oorlog of conflict als indicator fungeren. *Positive peace* staat voor de mate van duurzame vrede en de veerkracht van een samenleving. Een tekort aan *positive peace* is vaak een voorspeller van een toekomstige toename van gewelddadige conflicten en dus van *negative peace*. De mate van *positive peace* wordt gedefinieerd als het totaal van attitudes, instituten en structuren die bijdragen aan een duurzame vreedzame rechtvaardige samenleving en wordt uitgedrukt met de *Positive Peace Index* (PPI).

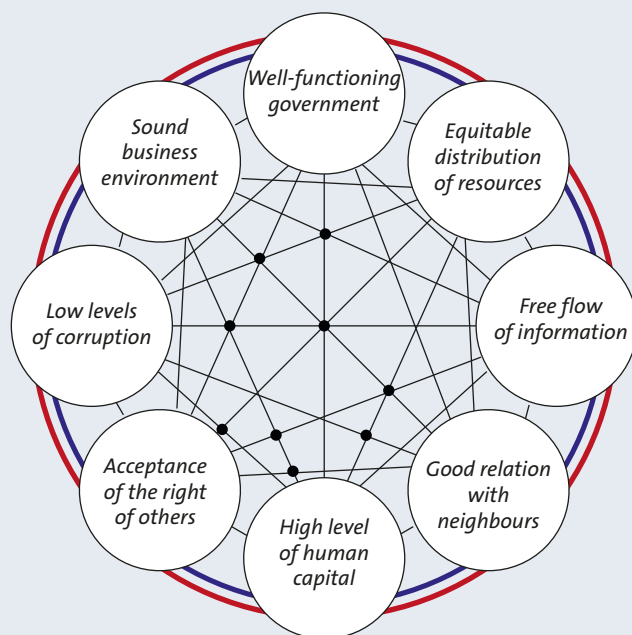
In de missie van vfonds staat *negative peace* voor ‘de lessen getrokken uit oorlog en conflict’. *Positive peace* staat voor het ‘versterken van democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving’.

Door aan te haken op dit erkende en veelgebruikte *framework*, wordt ook helder aan welke meetbare impact vfonds een bijdrage levert, namelijk: het verbeteren van de *Positive Peace Index* in Nederland.

Er zijn acht indicatoren die ten grondslag liggen aan de *Positive Peace Index* (zie kader). Hoewel alle acht indicatoren tegelijkertijd van invloed zijn op onze vrede en zij tevens onderling afhankelijk zijn, heeft vfonds met name invloed op twee van de acht indicatoren, namelijk: *Well-functioning government* en *Acceptance of rights of others*.

De Positive Peace Index bestaat uit 8 indicatoren:

- *Well-functioning government*
- *Equitable distribution of resources*
- *Free flow of information*
- *Good relation with neighbours*
- *High level of human capital*
- *Acceptance of the right of others*
- *Low levels of corruption*
- *Sound business environment*

2.3 Definitie begrippen en afbakening

Definitie democratische rechtsstaat

In een democratische rechtsstaat worden de vrede en vrijheid van mensen beschermd door wetten en systemen, waaronder kwalitatieve, hoogwaardige en onafhankelijk van elkaar functionerende instituties zoals de overheid, de politiek, de politie, de rechterlijke macht, de media, de advocatuur en onafhankelijke vakbonden. Een democratische rechtsstaat functioneert wetmatig en rechtvaardig. Onze democratische rechtsstaat is gebaseerd op het menselijke gelijkheidsideaal.

De democratische rechtsstaat in Nederland is onderdeel van de internationale rechtsorde. Na de Tweede Wereldoorlog is Nederland onderdeel geworden van grotere internationale instituties zoals de NAVO, de Europese Unie en de Verenigde Naties en heeft zich geconformeerd aan afspraken en verdragen. In de Nederlandse grondwet staat dat de regering zich actief inzet voor de bevordering van de internationale rechtsorde. De inzet van Nederlandse militairen op internationale missies draagt hieraan bij.

De democratische rechtstaat is de ondergrens van de vreedzame samenleving.

Het versterken van de democratische rechtstaat draagt bij aan één van de indicatoren van de *Positive Peace Index*, namelijk *Well-Functioning Government*.

Definitie vreedzame samenleving

In een vreedzame samenleving is iedereen vrij om te zijn wie hij wil zijn. Mensen respecteren tegelijkertijd de vrijheid van anderen. Mensen zijn tolerant en hebben begrip voor het anders zijn van de ander. Hierdoor wordt voorkomen dat verschillen uitmonden in conflict.

De vreedzame samenleving heeft daarbij een inclusief karakter. Elke inwoner van het Koninkrijk der Nederlanden voelt zich onderdeel van het geheel.

Het versterken van de vreedzame samenleving draagt bij aan één van de indicatoren van de *Positive Peace Index*, namelijk *Acceptance of Right of Others*.

Afbakening oorlog en conflict

Vfonds draagt bij vanuit de lessen getrokken uit oorlog en conflict. Vanuit welke oorlogen en conflicten vfonds lessen trekt is afhankelijk van de doelstelling van het betreffende project. Vfonds heeft daarbij drie randvoorwaarden geformuleerd.

1. Vfonds richt zich op oorlogen en conflicten die hebben plaatsgevonden tussen 1933 en nu. De lessen die de aanloop naar de Tweede Wereldoorlog ons leert zijn hiermee onderdeel van de activiteiten van vfonds.

2. Vfonds richt zich op oorlogen en conflicten waar de huidige inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden mee te maken hebben of hebben gehad. Om als krachtig middel te dienen waaruit lessen worden getrokken, is het van belang dat er een relatie is tussen de oorlog of conflict en de doelgroep die vfonds aanspreekt.

3. De Tweede Wereldoorlog blijft de centrale rol spelen bij activiteiten op het gebied van herinneren, herdenken en vieren, omdat deze oorlog grote invloed heeft gehad op onze samenleving en democratische rechtsstaat en hiermee een verbindend cultureel ijkpunt is.

Definitie veteranen

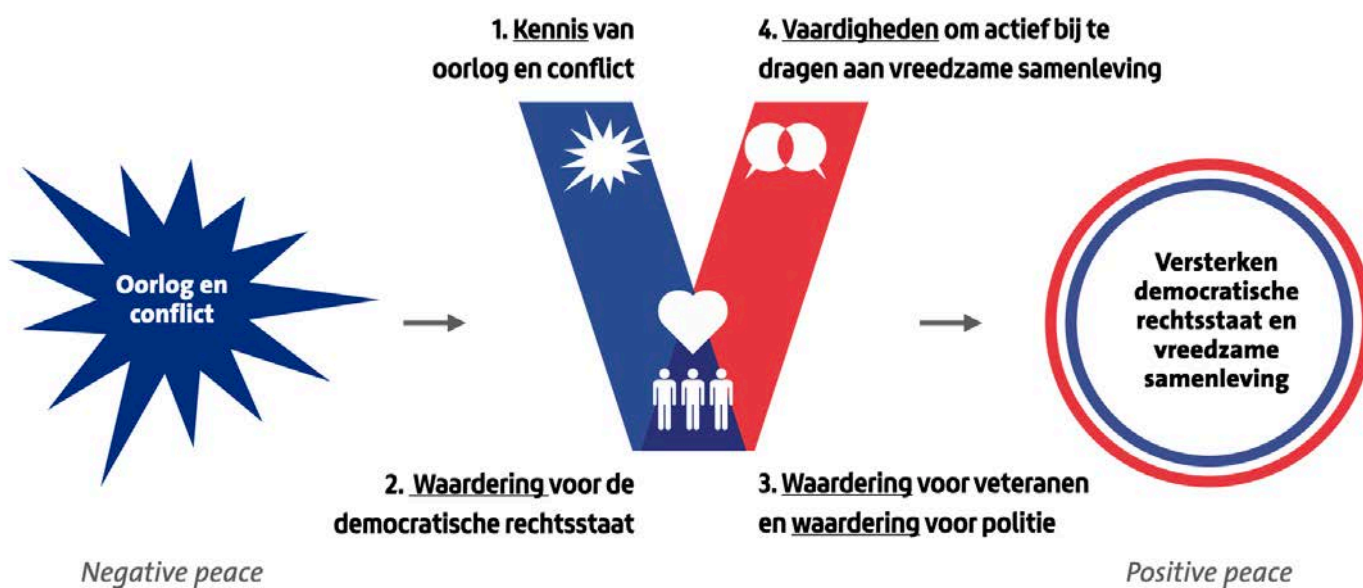
Veteranen zijn militairen en ex-militairen die actief hebben bijgedragen aan het versterken van onze democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving door het dienen van het Koninkrijk der Nederlanden in oorlogsomstandigheden, of daarmee overeenkomende situaties, zoals vredesmissies in internationaal verband.

Definitie politie

De politie betreft de beroepsgroep die zorgt voor de handhaving van de democratische rechtsstaat in het Koninkrijk der Nederlanden. Daarnaast beschermt de politie iedereen die in Nederland woont of verblijft en verleent zij hulp aan mensen die deze nodig hebben. Vfonds richt zich zowel op de actief dienende als de politie veteraan, ongeacht of er ervaringen zijn opgedaan in binnen- of buitenland.

2.4 Vier doelstellingen

Ervaringen van partners uit het werkveld en wetenschappelijke theorieën op het gebied van gedragsverandering hebben vfonds geleerd dat mensen positief worden beïnvloed door hen tegelijkertijd op meerdere niveaus te verrijken, namelijk: kennis, waardering en vaardigheden. De vier doelstellingen van vfonds zijn gebaseerd op dit gedachtegoed

De vier doelstellingen van vfonds dragen bij aan de missie en versterken bij elkaar opgeteld de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving:

1. Het vergroten van kennis van oorlog en conflict
2. Het vergroten van waardering voor de democratische rechtsstaat
3. Het vergroten van de waardering voor veteranen en de waardering voor politie
4. Het vergroten van vaardigheden om actief bij te dragen aan de vreedzame samenleving

Doelstelling 1: Het vergroten van kennis van oorlog en conflict

Het vergroten van kennis van oorlog en conflict is een krachtig fundament, waarop de waardering voor de democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving gebouwd wordt. De kennis van oorlog en conflict maakt het contrast zichtbaar met de huidige samenleving, maakt de gevolgen van oorlog en conflict invoelbaar en zorgt dat mensen de eerste voortekenen van oorlog en conflict in de huidige samenleving leren herkennen.

Doelstelling 2: Het vergroten van waardering voor de democratische rechtsstaat

Gebouwd op het fundament van kennis van oorlog en conflict ontstaat de waardering voor onze verworvenheden in de vorm van de verschillende aspecten van de democratische rechtsstaat, namelijk:

- Bescherming van onze vrede en vrijheid
- Belang van handhaving
- Werking en instituties
- Verantwoordelijkheid van burgers

Doelstelling 3: Het vergroten van de waardering voor veteranen en de waardering voor politie

In het verlengde van de waardering voor onze democratische rechtsstaat, inclusief de internationale rechtsorde, ligt de waardering voor functionarissen in overheidsdienst die zich dagelijks inzetten voor bescherming en handhaving van onze democratische rechtsstaat. Het zijn burgers die de professionele verantwoordelijkheid hebben genomen om actief bij te dragen.

Doelstelling 4: Het vergroten van vaardigheden om actief bij te dragen aan de vreedzame samenleving

Vanuit de waardering voor de democratische rechtsstaat, veteranen en politie, ontstaat de bereidheid om zelf actief bij te dragen aan de vreedzame samenleving. Door het stimuleren van vaardigheden die hiervoor nodig zijn wordt de versterking van de vreedzame samenleving vormgegeven en toekomstige oorlog en conflict voorkomen. De vaardigheden waarop vfonds zich richt zijn vaardigheden die de tolerantie vergroten. Deze vaardigheden worden ontwikkeld wanneer mensen elkaar ontmoeten en met elkaar in dialoog gaan.

2.5 Doelgroepen

Vfonds richt zich bij het versterken van de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving op alle inwoners van het Koninkrijk der Nederlanden, met een bijzondere focus op jongeren.

Vfonds richt zich daarbij op de volle breedte van de samenleving, zowel bij de keuze voor de projecten en de doelgroepen die daarmee worden bereikt, de partners, personen en organisaties met wie vfonds nauw samenwerkt als de mensen die werken voor vfonds.

Een bijzondere doelgroep wordt gevormd door de veteranen en politie. Naast de publieke waardering die zij ontvangen voor hun bijdrage aan het versterken van de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving, ontvangen zij door middel van projecten die vfonds ondersteunt, ook individuele waardering vanwege hun rol.

Bij de keuze van projecten ligt meer nadruk op de actualiteit en de relevantie van de ondersteunde projecten voor de democratische rechtsstaat en vreedzame samenleving in het 'nu'.

3. Door de bijdrage aan projecten van partners

3.1 Drie rollen van vfonds

Vfonds vervult drie verschillende rollen waarmee zij via projecten van partners een zo groot mogelijke bijdrage levert aan de versterking van de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving.

Initiëren

Het kan voorkomen dat er vanuit het werkveld geen of te weinig projecten worden aangedragen die invulling geven aan de doelstellingen van vfonds. In dat geval zal vfonds het initiatief nemen en een *call for proposals* uitschrijven of op een andere manier stimuleren dat er invulling wordt gegeven aan deze doelstelling. Vfonds toont lef door zelf onderwerpen te agenderen en vergroot daarmee haar impact.

Subsidiëren

Door middel van het toekennen van subsidies maakt vfonds projecten mogelijk die anders niet gerealiseerd kunnen worden. Hoe beter een project inspeelt op de doelstellingen van vfonds, hoe groter de impact op de democratische rechtsstaat en de vreedzame samenleving. Heldere communicatie over de doelstellingen van vfonds draagt hieraan bij. Vfonds streeft daarbij naar een zorgvuldig en eerlijk toekenningsproces.

Verbinden

Hoe beter projecten op elkaar aansluiten en in het verlengde van elkaar worden uitgevoerd, hoe groter en zichtbaarder de impact. Een voorbeeld hiervan is de aanpak die gekozen is bij de ontwikkeling en uitvoering van het themajaar Verzet! en de recente herdenking en viering van 75 jaar vrijheid. Ook samenwerkingen op regionaal niveau kunnen de impact vergroten. Om deze reden vervult vfonds in sommige gevallen de rol van regisseur in het werkveld.

3.2 Partners

De partners van vfonds dragen door middel van hun projecten bij aan de doelstellingen van vfonds. Vfonds maakt onderscheid tussen twee soorten partners: strategische partners en projectpartners.

Met strategische partners heeft vfonds een intentie uitgesproken voor een meerjarige samenwerking. Met projectpartners gaat vfonds in beginsel een eenmalige samenwerking aan voor de duur van het betreffende project.

Bij de selectie en invulling van de relatie met partners houdt vfonds rekening met de volgende vier overwegingen.

1. Vfonds streeft naar een balans tussen enerzijds strategische partners en anderzijds projectpartners. Zo ontstaat een gezonde mix van duurzame langlopende impact en kortlopende impact.
2. Vfonds streeft naar maximale cofinanciering door andere partijen, omdat dit de aanwezigheid van maatschappelijk draagvlak aantoont en de impact van het project vergroot.
3. Vfonds stimuleert onderzoek naar de impact van een project.
4. Vfonds stimuleert innovatie, zoals het bereiken van nieuwe doelgroepen of het invulling geven aan nieuwe maatschappelijke vragen. Soms is er lef nodig om als eerste of enige financier de stap naar ondersteuning te zetten.

3.3 Projecten

Vfonds realiseert haar doelstelling door projecten van partners te steunen. Per doelstelling is op hoofdlijnen aangegeven welk soort projecten in aanmerking komt voor steun van vfonds. In meer detail is dit weergegeven in het subsidiekader van vfonds.

1. Het vergroten van kennis van oorlog en conflict

Vfonds steunt projecten die bijdragen aan het vergroten van kennis van (de lessen uit) oorlog en conflict, door middel van historische en (internationale) contextverhalen vanuit persoonlijk perspectief. Hierbij is het uitgangspunt dat de gekozen verhalen een bredere maatschappelijke beweging representeren.

Voorbeelden van projecten zijn een herinnering van een ooggetuige, een ontmoeting (met bijvoorbeeld een veteraan) of een andere uitingsvorm die het verhaal van oorlog en conflict 'vertelt'.

2. Het vergroten van de waardering voor de democratische rechtsstaat

Vfonds steunt projecten die de waardering voor de democratische rechtsstaat, vanuit de lessen van oorlog en conflict, vergroten.

Voorbeelden van projecten die vfonds steunt zijn: nationale herdenkingen en vieringen waarbij het belang van de democratische rechtsstaat als beschermer van onze vrede en vrijheid wordt benadrukt, educatie over de werking van de democratische rechtsstaat en de (internationale) instituties, maar ook projecten die inspelen op de eigen verantwoordelijkheid van burgers om actief bij te dragen aan de democratische rechtsstaat.

3. Het vergroten van de waardering voor veteranen en de waardering voor politie

Vfonds steunt projecten die de publieke waardering voor veteranen en politiemensen vergroot. Hierbij kiest vfonds projecten die een volledig, accuraat en actueel beeld scheppen van de veteraan en de politiemans of -vrouw en de (internationale) context waarin zij werken. Vfonds kiest voor projecten waarbinnen de veteraan of politiemans of -vrouw vanuit de eigen ervaring van oorlog en conflict kan vertellen.

Voorbeelden van projecten die vfonds steunt zijn evenementen voor veteranen of politiemensen waarbij ook burgers betrokken zijn, ontmoetingen met veteranen of politiemensen (al dan niet in de klas) en specifieke activiteiten van veteranen die inspelen op actuele vraagstukken.

Vfonds blijft daarbij ook projecten steunen waarbij de persoonlijke waardering voor veteranen en politiemensen tot uitdrukking komt. Bij deze projecten zijn veteranen en politiemensen zelf de primair begunstigden.

4. Het vergroten van vaardigheden om actief bij te dragen aan de vreedzame samenleving

Vfonds steunt projecten die de vaardigheden om actief bij te dragen aan de vreedzame samenleving vergroten, vanuit de lessen uit oorlog en conflict. Vfonds richt zich hierbij specifiek op vaardigheden die de tolerantie vergroten.

Voorbeelden van projecten die vfonds steunt zijn projecten die vanuit de leerervaring van oorlog en conflict ontmoetingen en dialoog stimuleren.

De projecten die vfonds steunt dragen bij aan de impact van vfonds als geheel en geven daarmee opgeteld invulling aan het hogere doel van vfonds.

Vfonds gaat de meting van impact de komende periode verder vormgeven.

4. Met een zichtbare en meetbare impact

4.1 Impactmeting

Vfonds vindt het belangrijk om te weten in welke mate zij haar doelstellingen realiseert. Vfonds wil de impact van de projecten die zij steunt kennen en daarover communiceren. Zowel de impact van ieder project, als de impact van alle projecten samen.

Daarom is het van belang om op een eenduidige manier de impact van projecten te beoordelen, zodat cumulatief de impact die vfonds realiseert inzichtelijk en daarmee communiceerbaar wordt.

De komende beleidsperiode staat in het teken van het verder ontwikkelen en uitvoeren van het beleid op het gebied van impactmeting. De volgende onderwerpen komen daarbij aan de orde:

- Ontwikkelen van eenduidige criteria die gelinkt worden aan de doelstellingen
- Ontwikkelen van een praktisch en eenvoudig instrumentarium voor impactmeting
- Ontwikkelen van een manier om partners financieel en instrumenteel te ondersteunen bij impactmeting

4.2 *Theory of Change framework*

Het *Theory of Change framework* is een voor de hand liggende leidraad omdat dit model breed gebruikt wordt. Het *Theory of Change framework* maakt onderscheid tussen bereik, effect en impact.

Bereik

De impact van een project is in eerste instantie afhankelijk van het aantal mensen dat in aanraking komt met het project. Grote projecten waar veel mensen mee in aanraking komen hebben een groter bereik dan kleinere projecten.

Effect

De impact van een project is in tweede instantie afhankelijk van het effect dat het project heeft gehad voor iedere persoon die in aanraking kwam met het project. Het effect is in feite de verandering die als gevolg van het project is opgetreden bij die persoon. Dit kan

bijvoorbeeld een verandering in kennis, waardering, vaardigheid, bereidheid of motivatie zijn. Of: een niet met woorden uit te drukken gevoel van ‘geraakt zijn’.

Impact

De impact van een project wordt bepaald door zowel het bereik als het effect. In een ideale situatie is de impact, en hiermee het bereik en het effect van een project, voorafgaand aan het project duidelijk, onderdeel van de afspraken tussen vfonds en de projectpartner en onderdeel van de evaluatie.

De impact van een project neemt toe naarmate het bereik en/of het effect van een project toenemen.

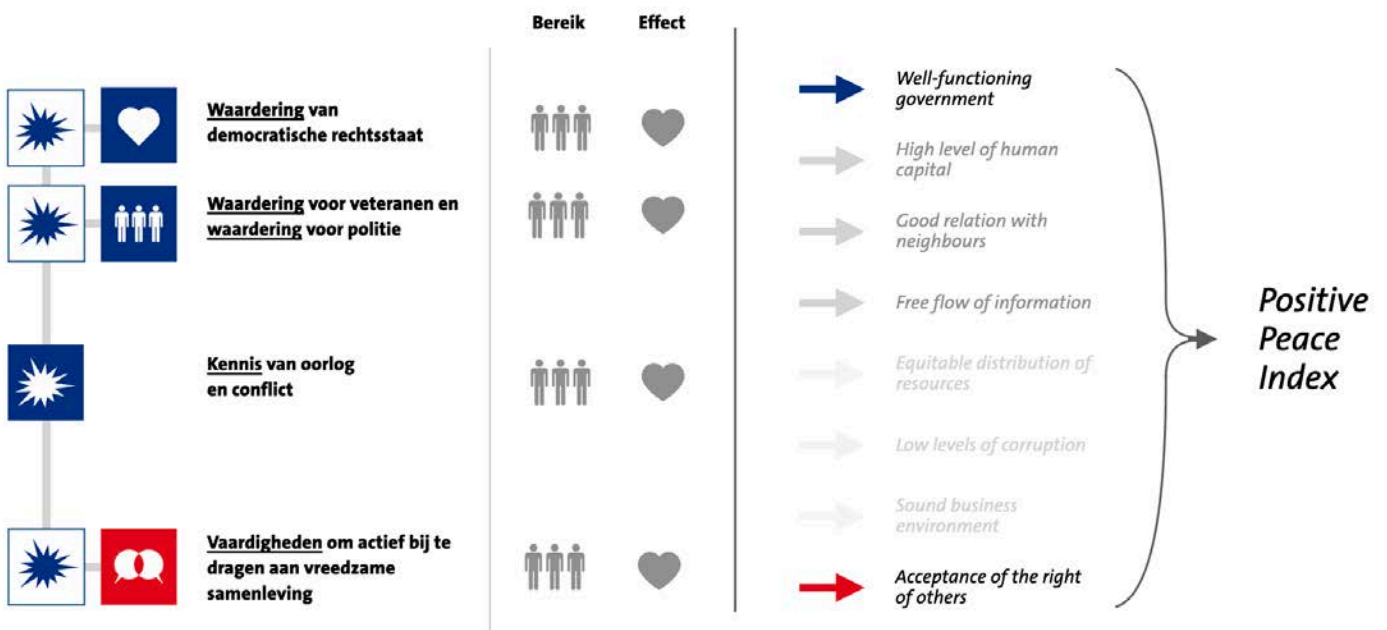
Het kan voor vfonds zowel interessant zijn om grote projecten die veel mensen oppervlakkig ‘raken’ te subsidiëren als ‘niche’ projecten die voor een specifieke kleine groep een wezenlijk en groot effect hebben.

4.3 Eerste aanzet impactmeting

In hoofdstuk 2 is aangegeven dat vfonds een bijdrage wil leveren aan het verbeteren van de *Positive Peace Index* in Nederland, door met name de twee subindicatoren *Well-Functioning Government* en *Acceptance of Right of Others* positief te beïnvloeden.

De vier doelstellingen die vfonds heeft geformuleerd dragen bij aan deze twee subindicatoren. Het schema op de volgende pagina laat zien hoe de vier doelstellingen via de subindicatoren bijdragen aan het verbeteren van de *Positive Peace Index*. Waarbij de kanttekening moet worden gemaakt, dat vfonds slechts een van de vele krachten is in Nederland die deze index beïnvloeden.

De volgende stap bij de ontwikkeling van het beleid op het gebied van impactmeting is dat voor iedere doelstelling het bereik en de effecten (of veranderingen) worden geformuleerd die leiden tot het behalen van de gewenste impact. Het liefst in de vorm van criteria die bij meerdere soorten projecten toepasbaar zijn. Uitgangspunt hierbij is dat impactmeting praktisch en behapbaar blijft.

**De inkomsten van vfonds
bestaan uit inkomsten uit
loterijen, vermogen en derde
geldstromen.**

**Vfonds zal de komende
periode haar financiële basis
versterken door het
verkennen van de
mogelijkheden voor nieuwe
bronnen van inkomsten.**

5. Vanuit een gezonde financiële basis

5.1 Loterijen

De inkomsten uit loterijen vormen het hoofdbestanddeel van de inkomsten van vfonds. Jaarlijks ontvangt vfonds maximaal €10 miljoen van de Nationale Postcode Loterij en ongeveer €350 duizend van de Nederlandse Loterij en, na aftrek van de investering die vfonds daarvoor doet, ongeveer €2 miljoen van de BankGiro Loterij.

Nationale Postcode Loterij

Vfonds heeft een sterke historische relatie met de BankGiro Loterij, die mede door de voorloper van vfonds is opgericht. Voortkomend uit deze gemeenschappelijke ontstaansgeschiedenis ontving vfonds jaarlijks inkomsten uit de BankGiro Loterij. In 2016 is het contract met de BankGiro Loterij overgeheveld naar de Nationale Postcode Loterij en zet de Nationale Postcode Loterij de historische verbintenis door.

Vfonds draagt bij aan de missie van de Nationale Postcode Loterij op het gebied van de rechtvaardige en veerkrachtige samenleving. Het huidige contract dat vfonds heeft met de Nationale Postcode Loterij loopt tot 2032. Vfonds ontvangt een gestaffeld percentage van de

opbrengst van de loterij. Ook kan vfonds in aanmerking komen voor extra trekkingen. In 2020 zijn extra middelen vrijgemaakt voor de promotie van 75 Jaar Vrijheid. Het contract tussen vfonds en de Nationale Postcode Loterij wordt eens per 5 jaar geëvalueerd. In 2020 heeft de eerste vijfjaarlijkse evaluatie van de Nationale Postcode Loterij plaatsgevonden.

Nederlandse Loterij

Vfonds ontvangt jaarlijks een vast percentage (2,15%) van de opbrengsten uit de ALN, die de gelden van de van de Nederlandse Loterij (Lotto, Toto, Krasloten en Staatsloterij) verdeelt onder vijf beneficiënten.

BankGiro Loterij.

Sinds 2016 investeert vfonds in de lotenacties van de BankGiro Loterij. De investering wordt door de BankGiro Loterij gebruikt voor de actieve werving van loten specifiek voor vfonds. De inkomsten die vfonds jaarlijks ontvangt zijn deels (ongeveer 30%) afkomstig van loten die in datzelfde jaar zijn verkocht en deels afkomstig van loten die in de voorgaande jaren zijn verkocht.

Een aantal ontwikkelingen heeft mogelijk invloed op de inkomsten uit loterijen voor vfonds. Zo vormen de wijziging van de kansspelwetgeving en de introductie van de wet Kansspelen op Afstand een dynamisch proces.

5.2 Vermogen

De inkomsten uit het belegd vermogen van vfonds worden in de eerste plaats gebruikt om de eigen organisatie te bekostigen. Op deze manier kunnen de externe inkomsten zoveel mogelijk worden besteed aan de doelstellingen.

Het belegd vermogen van vfonds bestaat uit het beheerd vermogen bij twee externe vermogensbeheerders, uitstaande geldleningen en het vermogen dat belegd is in onder andere het pand Lucasbolwerk 10.

5.3 Derde geldstromen

De inkomsten uit derde geldstromen vormen nu nog een klein deel van de totale inkomsten. De derde geldstromen bestaan uit donaties en giften van particulieren en een viertal fondsen op naam. Om de afhankelijkheid van de inkomsten uit loterijen te verminderen is gestart met het verkennen van de mogelijkheden voor het werven van nieuwe alternatieve bronnen van inkomsten.

Colofon

Versie 1.0 december 2020

Inhoud

vfonds

about, bureau voor multi-stakeholder strategie ontwikkeling

Ontwerp

about, bureau voor multi-stakeholder strategie ontwikkeling

Fotoverantwoording

Cover Rob Gieling

p6 vfonds

p11 vfonds

p19 vfonds

p29 Roy Beusker

Aan dit beleidsplan werkten mee namens vfonds

De leden van de Raad van Toezicht: Job Cohen, Marjan Scharloo, Willem Jelle Berg, Henk van Essen, Bart Hoitink, Annelies van Vark, Anita Vlam en Ton Rombouts.

De leden van de Raad van Bestuur: Matthieu Borsboom, Robert Croll, John Bakker en Lisette Mattaar.

Het bureau: Chrismar Huls, Bert Blankenstijn, Charlotte Rommes, Isabel van Amelsvoort, Philip Romer, Evelyn Aarts, Laura van Schalm, Jemma Land, Renee Middendorp, Paulien Hofstede, Karima Koubia en Tobias Vis.

Het vfonds dankt hartelijk voor hun bereidheid tot constructief meedenken

Ali Remmelts, Angelien Eijnsink, Annette Schautt, Bertine Mitima-Verloop, Birgit Büchner, Caroline de Gruyter, Chris van de Ven, Erik van den Dungen, Ernst Hirsch Ballin, Fokko Spoelstra, Gerdi Verbeet, Hanneke Propitius, Hans van Griensven, Hélène Briaire, Jan Durk Tuinier, Jan van Kooten, Karlijn van de Graaf, Ludy de Vos, Marcel Smits, Margreeth Leppink, Maurice Adams, Miriam Struyk, Nine Nooter, Paul Blokhuis, Piet Slegt, Richard Boskeljon, Ronald Leopold, Sarah Heijse, Tasnim van den Hoogen, Theo Vleugels, Tom Middendorp, Ton Heerts, Yoeri Albrecht en de moderatoren van het 'Nationaal Gesprek over Vrijheid'

vfonds

Lucasbolwerk 10 | 3512EH Utrecht

info@vfonds.nl

www.vfonds.nl

030-2006 833

Dankzij de deelnemers van de Nationale Postcode loterij, de BankGiro Loterij en de Nederlandse Loterij kan het vfonds jaarlijks meer dan 200 projecten mede mogelijk maken.

vfonds.nl